

În munții calcaroși de lângă Horezu, pe o suprafață de numai 4.186 de hectare, trăiesc câteva zeci de specii de plante și animale unice în Europa, protejate de legile internaționale.

Caprele negre, râșii, pisicile sălbatice sau jderii de pădure sunt numai câteva dintre animalele care pot fi văzute în cel mai mic parc național din România. Denumit după principalele vârfuri ale muntelui pe care-l înconjoară, Parcul Buila-Vânturarița e o bijuterie naturală, fiind situat în sudul Munților Căpățâni.

Parcul a fost înființat de câțiva oameni inimoși din Horezu, care în urma drumețiilor pe munte au văzut că frumusețile dispar sub privirile prea îngăduitoare ale autorităților. Principalul susținător al înființării parcului e Florin Stoican, un tânăr geolog care a crescut la poalele Munților Căpățâna. Florin își amintește că degradarea muntelui a început la eclipsa din 1999, când a fost luat cu asalt de către turiști.

Asociație după muntele sfânt al dacilor

Când a lansat ideea creării parcului, mulți dintre prietenii lui Florin îi spuneau că e cu capul în nori. Într-o primă fază, el a înființat o asociație de mediu pe care a denumit-o Kogayon, punând în proiectul-program, ca prim obiectiv, înființarea unui parc protejat lângă Horezu. „Atunci când am înființat asociația, voiam să-l numesc «Geea», dar am aflat că exista o altă organizație cu numele ăsta. Așa că, în fața ghișeului, am pus repede numele Kogayon, de la muntele sfânt al dacilor. Tot Kogayon se numește și un mic rozător fosil, un fel de pars", își amintește Florin.

Între timp, asociația a atras 120 de oameni încântați de munte, cei mai mulți studenți și proaspăt absolvenți ai unor facultăți din domeniul științelor naturii, care au ajutat ca voluntari la realizarea hărții parcului. Florin a strâns documentație bazată pe materiale bibliografice și completată cu informații culese din teren, cu care s-a dus la Academia Română. Aici a obținut avizul de înființare al Parcului Național Buila-Vânturarița. După această etapă, a început greul, cu delimitarea, zonarea și realizarea hărții parcului.

Doar patru rangeri pentru tot parcul

În prezent, rezervația este administrată de către Regia Națională a Pădurilor Romsilva în parteneriat cu Asociația Kogayon. Parcul cuprinde creasta calcaroasă a Masivului Buila-Vânturarița. Este cel mai mic parc din România, cu o suprafață de 4.186 de hectare, fiind situat pe teritoriul localităților Costești, Bărbatești și Băile Olănești.

Pentru că accesul pe munte e destul de dificil, parcul cuprinde multe habitate naturale, păduri virgine și

Pe traseele turistice, există multe izvoare spontane, precum Izvorul Frumos

peșteri. Biologul parcului e Monica Huidu, care poate da informații despre fiecare plantă de pe munte.

Indicatoarele sunt artizanale

Administratorii parcului încearcă să obțină cât mai multe finanțări din proiecte. „Primul nostru proiect a fost realizat în Cheile Bistriței Vâlcene. Am făcut o tabără de corturi de o săptămână, în care am încercat să schimbam cât de cât în bine imaginea acestui loc, care e din ce în ce mai asaltat de picnicari și alți pseudoturști”, arată Florin Stoican. El spune că indicatoarele și coșurile din lemn le-a făcut din scândurile pe care i le-au dăruit câțiva săteni, care-și făceau case și aveau din belșug.

Accesul în parc se poate face fie pe drumul național 67 Râmnicu Vâlcea-Târgu Jiu, fie pe drumul județean Râmnicu Vâlcea-Băile Olănești.

»Omul trebuie să intervină cât mai puțin în natură. Trebuie să o lase așa cum e. Cariera de calcar Bistrița este principalul obiectiv minier din zonă, o rană în coasta muntelui, care a funcționat peste 40 de ani fără să se ia în considerare problema mediului.

Florin Stoican, președintele Asociației Kogayon

Specii rare, protejate de legile internaționale

Multe dintre speciile de animale întâlnite în parc sunt protejate prin convenții internaționale. Caprele negre pot fi văzute pe cheile de la Costești, mai ales în lunile de vară. În parc, există câteva tipuri de liliaci pe cale de dispariție în Europa, precum liliacul cărămiziu și liliacul cu picioare lungi. De asemenea, pe vârfurile munților pot fi văzuți râși și pisici sălbatice. Mulți dintre copaci sunt „curățați” de insecte rare precum croitorul fagului (foto).

Muntele Căpățânii, păzit de rangerii elevi

Parcul Național din Munții Căpățânii e printre puținele care au drept paznici rangeri juniori. Anul trecut, mai multe școli din zona Horezu au dat concurs pentru elevii care voiau să aibă grijă de natură. Pentru că cererea era foarte mare, din fiecare școală au fost selectați câte opt elevi. În lunile de vară, micuții au făcut aplicații în parc și au ajutat la marcarea traseelor. După ce au terminat lucrul pe munte, rangerii juniori au realizat expoziții permanente despre parc, în fiecare dintre școlile lor.

Muntele e plin de izvoare cu apă curată

Parcul are o serie de râuri care izvorăsc din Munții Căpățânii, multe dintre acestea fiind afluenți ai Oltului. Bistrița e unul dintre principalele râuri, cu izvoarele în

Curmătura Zănoaga din Munții Căpățâanii. Râul străbate partea calcaroasă a masivului, săpând chei în extremitatea sud-vestică a acestuia, care creează peisaje foarte frumoase. Un alt râu e Costești, care are izvoarele în Curmătura Lespezi.

Râul adună toate apele de pe versanții nord-vestici ai masivului Căpățâanii, dar și de pe versantul sudic al Muntelui Cacova. Pe traseele turistice, sunt izvoare precum Priboiul, de unde turiștii pot bea apă proaspătă. La Izvorul Priboi, se poate ajunge pe traseul care începe din satul Pietreni, prin Cheile Costești, unde există și un adăpost special pentru turiști. În plus, apele subterane sunt foarte active și formează și surse de apă de tipul izbucnirilor, precum Izvorul Frumos, situat lângă schitul Pahonie. Un alt afluent al Oltului e Olănești, care sapă un sector de chei scurte, dar foarte spectaculoase.

Pereteii calcaroși au fost săpați de ape și prezintă numeroase adăposturi pentru lilieci

Traseu de ecoturism

Membrii Asociației Kogayon și angajații parcului au reușit să amenajeze 19 trasee turistice. Pe lângă acestea, există și un traseu de ecoturism care începe din satul Bistrița, urmează firul râului cu același nume, trece prin cheile pe care le taie între pereții calcaroși ai Muntelui Arnota. De aici, traseul traversează înspre est culmea

din valea vecină și continuă, prin Cheile Costeștilor, până jos în satul Pietreni.

Lungimea traseului e de aproape 10 kilometri și poate fi traversat în ambele sensuri. Traseul e accesibil oricui, pentru că altitudinea maximă la care ajunge e de 900 de metri. Pe drum, există și locuri de popas la Mănăstirea Bistrița, Fântâna lui Chirachide, Valea Prislop și Izvorul Priboi. Din loc în loc, există puncte de informare, unde turiștii pot afla amănunte despre obiective precum poiana cu ghiocei sau schitul Păpușa.